

Yılda 5.1 milyar doları ceplerine koyup gittiler

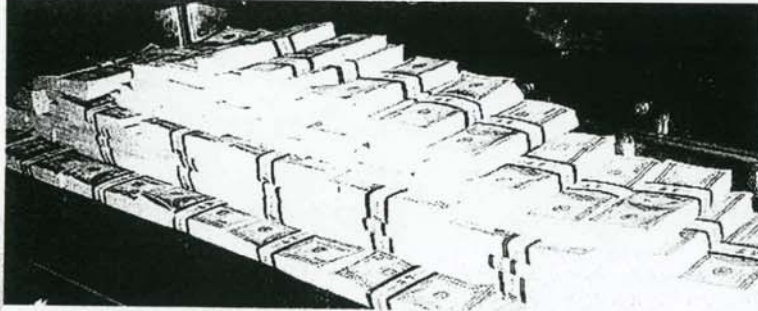
■ İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı yatırımcıların elde ettiği ve ülkelerine aktardığı kârın son yıllarda hızlı bir artış gösterdiğini bildirdi. Yabancı yatırımcıların 1990-2002'yi kapsayan 12 yıllık döneminde 3.1 milyar dolar olan Türkiye'den yaptıkları kâr transferleri, 2003 başından bu yılın Ağustos sonuna kadar geçen yaklaşık 4.5 yıllık dönemde ise 5.2 milyar dolara ulaştı.

İlk 8 ayda 1.2 milyar dolar

İSMMM'nun "Türkiye'deki Yabancı-Kar Transferleri" konulu raporuna göre; son 4.5 yıllık dönemde yapılan kâr transferi toplamı 5 milyar 150 milyon dolara ulaştı. Söz konusu tutar, geçmiş 12 yıldan yapılan transfer toplamının yüzde 60 üzerinde gerçekleşti. 2003 yılına kadar yıllık ortalama 300 milyon doların altında kalan yabancı yatırımcıların Türkiye'den sağlayıp kendi ülkelerine transfer ettikleri kâr miktarı, 2003 yılında ilk kez 643 milyon dolar oldu. Daha sonraki yıllarda hızlanarak yıllık 1 milyar dolara çıkan kâr transferi, bu yılın ilk sekiz ayı itibarıyla 1.2 milyar dolarla rekor kırdı. İlk sekiz aylık verilere dayanarak yapılan tahmine göre, bu yıl sonu itibarıyla yabancıların kâr transferleri 1.5 milyar doları aşacak.

Raporda, iyi planlanmış ve etkin bir şekilde yönlendirilmiş doğrudan yabancı yatırımların, üretim, istihdam, gelir, ihracat artışı getirdiği, ödemeler dengesi ile ekonomik gelişme üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu belirtildi. Ancak son yıllarda rekor düzeyde yabancı yatırım çeken Türkiye'ye iç pazar potansiyeli için gelen doğrudan yabancı yatırımlarda ise kâr transferinin çok yüksek olduğu ve gelecek dönemde bunun daha da artacağı vurgulandı. (Anka)

Yabancı yatırımcıların 1990-2002'yi kapsayan 12 yıllık döneminde 3.1 milyar dolar olan Türkiye'den yaptıkları kâr transferleri, 2003 başından bu yılın Ağustos sonuna kadar geçen yaklaşık 4.5 yıllık dönemde ise 5.2 milyar dolara ulaştı.

Arıkan: "Yabancı sermaye yüksek kâr dolayısıyla geliyor"

■ Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Genel Başkan Yardımcısı ve İSMMM Başkanı Yahya Arıkan, konuya ilişkin değerlendirmesinde "Yabancı sermayenin Türkiye'ye yönelmesinin en temel nedeni büyüme potansiyeline bağlı olarak kâr marjlarının gelişmiş ülkelere göre daha yüksek olması" dedi.

Araştırmalara göre, firmaların ev sahibi ülkeye getirdikleri sermayenin, uzun dönemde dışarı transfer ettikleri sermayeden küçük kaldığını belirten Arıkan, "Türkiye'de de sıfırdan bir yatırım yapmak yerine var olan işletmeleri almayı tercih eden yabancı yatırımcıların, kâr transferlerinde ar-

taş şimdiden başladı" değerlendirmesinde bulundu.

Arıkan, yabancı yatırımcıların genellikle iç pazara dönük üretim yapan yatırımlara yöneldiği, bunun da ciddi kar beklentileri olduğuna dikkat çekerek, şu uyarıyı yaptı: "Benzer durum Türkiye için de söz konusu. Türkiye'ye daha çok özelleştirmeler ve özel sektör şirketlerinin satın alınması yöntemiyle giren yabancı şirketlerin tercihini iç pazarın potansiyeli belirledi. Başka bir ifadeyle özelleştirilen Telekom, satılan bankalar döviz kazandırıcı bir üretim alanı değildir. Türkiye bu konuda planlama ve yönlendirmeye dayalı politika belirlemek ve uygulamak zorundadır."